

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

21.12.2022 № 3

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації асистентів вихователів
закладів дошкільної освіти**

Розробники:

кафедра методики дошкільної та початкової освіти,
секція розвивального навчання
кафедри методики дошкільної та початкової освіти

Харків - 2022

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ

1.1. Загальні положення.

Комплексну програму підвищення кваліфікації асистентів вихователів закладів дошкільної освіти розроблено відповідно до державної політики в галузі дошкільної освіти, стратегій щодо оновлення її змістово-методичного, технологічного забезпечення, потреби підвищення якісного показника дошкільної освіти та згідно з положеннями чинного законодавства – *законами України*: Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145-VIII (зі змінами), Законом України «Про дошкільну освіту» від 16.01.2020 року № 463-IX (зі змінами); *постановами Кабінету Міністрів України* «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 року № 800 (зі змінами 27.12.2019 р.) та «Національна рамка кваліфікацій від 03.11.2011 року № 1341 (зі змінами); *Розпорядженням Кабінету Міністрів України* від 14.12.2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; *професійним стандартом* «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 року № 755-21; *типовими програмами підвищення кваліфікації* – Типовою програмою, підвищення кваліфікації асистентів вихователів закладів дошкільної освіти щодо надання підтримки в освітньому процесі дітям з особливими освітніми потребами (затвердженої наказом МОН України від 23.04.2021 № 457), Типовою програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) (затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2021 р. № 397), Типовою програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (затвердженої наказом МОН України від 29.11.2022 № 1067); *наказом МОН України* «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти» від 08.06.2018 року № 609; та на основі науково-обґрунтованих підходів до навчання дорослих.

Постановою Кабінету Міністрів України «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» визначено загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу дошкільної, позашкільної та фахової передвищої освіти, який не може бути менше ніж 120 годин на п'ять років.

Законодавчими документами гарантується право кожному педагогічному працівникові підвищувати кваліфікацію в комунальному закладі післядипломної освіти, розташованому на території відповідної (за місцем проживання такого педагогічного працівника) області. Крім того, передбачено, що підвищення кваліфікації може здійснюватися за різними видами та формами за вибором педагогічного працівника.

1.2. Актуальність.

Розроблення комплексної програми підвищення кваліфікації асистентів вихователів у контексті вимог законодавства, завдань Концепції «Нова українська школа», нового Державного стандарту дошкільної освіти, наказу МОН України «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти» від 08.06.2018 року № 609, полягає в забезпеченні права кожного педагога на неперервну освіту та підвищення кваліфікації в міжтестастійний період.

Комплексна програма надає можливість кожному педагогічному працівнику в межах його педагогічної автономії спланувати підвищення кваліфікації обсягом 120 годин / 4 кредити ЄКТС протягом 5-ти років та обрати освітні програми, вид і форми навчання із переліку освітніх послуг, що пропонує КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», у тому числі щодо інклюзивності, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

1.3. Цільова група.

Асистенти вихователів закладів дошкільної освіти.

1.4. Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна, заочна, дистанційна або поєднана)

1.5. Обсяг: 120 годин / 4 кредити ЄКТС.

1.6. Мета: розвиток компетентностей асистентів вихователів закладів дошкільної освіти, необхідних для ефективної організації інклюзивного освітнього середовища та надання підтримки в освітньому процесі здобувачам дошкільної освіти з особливими освітніми потребами, відповідно до основних засад у сфері забезпечення права на рівний доступ до якісної освіти, а саме: Конвенції ООН про права дитини, Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», основних положень Концепції розвитку дошкільної освіти, Європейської рамки якості дошкільної освіти, оновленого Базового компоненту дошкільної освіти.

1.7. Основні завдання:

- формування готовності асистентів вихователів ЗДО до реалізації стратегічних завдань розвитку дошкільної освіти (*упровадження в практику закладів дошкільної освіти змісту, форм, методів організації розвивальної життєдіяльності дітей дошкільного віку з урахуванням стратегії, цілей, завдань оновленого Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти*), національної системи освіти XXI століття, інтеграції у світовий освітній простір;

- удосконалення вмій здійснювати діяльність відповідно до законодавчої бази у сфері інклюзивної освіти, нормативно-правових документів, що регламентують основні ролі, завдання та кваліфікаційні характеристики асистента вихователя;

- підвищення обізнаності щодо форм, методів, засобів і способів, механізмів підтримки в освітньому процесі здобувачів дошкільної освіти;

- удосконалення здатності надавати підтримку в освітньому процесі здобувачам дошкільної освіти з особливими освітніми потребами;

- удосконалення вмінь конструктивної та екологічної взаємодії з учасниками освітнього процесу щодо надання підтримки в освітньому процесі дітям з особливими освітніми потребами.

1.8. Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища;
- особливості (специфіка) інклюзивного навчання в умовах закладів дошкільної освіти;
- забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами.

1.9. Компетентності, що розвиваються.

Зміст програми спрямовано на вдосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей відповідно до основних функцій асистента вихователя ЗДО як учасника Команди супроводу відповідно до Наказу МОН України «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти» від 08.06.2018 року № 609.

Опис загальних, професійних компетентностей, знань, умінь, навичок та диспозицій (цінності, ставлення) прописано та деталізовано в освітніх програмах курсів підвищення кваліфікації, фахових спецкурсів та тематичних спецкурсів.

1.10. Структура:

Комплексна програма підвищення кваліфікації асистентів вихователів закладів дошкільної освіти включає такі компоненти:

- освітні програми за різними темами,
- освітні програми фахових спецкурсів,
- освітні програми тематичних спецкурсів,
- пролонговані методичні заходи (за окремим планом).

Таблиця 1.

КОМПОНЕНТИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

	Організаційні форми	№	рік затвердження	Обсяг (к-ть год/кредитів)
<i>I</i>				
<i>Освітні програми курсів підвищення кваліфікації</i>				
1.	«Особливості організації інклюзивного навчання в ЗДО»	1.1	2022	30 год/1 кредит
2.	«Психолого-педагогічна підтримка в освітньому процесі ЗДО дітей з особливими освітніми потребами»	1.2	2023	30 год/1 кредит
<i>II</i>				
<i>Освітні програми фахових спецкурсів</i>				
1.	«Впевнений старт» – крок до Нової української школи»	2.1	2022	30 год/1 кредит
2.	«Особливості організації інклюзивного навчання в ЗДО»	2.2	2023	60 год/2 кредити

III Освітні програми тематичних спецкурсів				
1.	«Дистанційна та змішана форми організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти»	3.1	2022	15 год/0,5 кредиту
2.	«Психолого-педагогічна підтримка дитини, яка пережила стрес і горе»	3.2	2022	15 год/0,5 кредиту
3.	«Психолого-педагогічна підтримка учасників освітнього процесу в закладі дошкільної освіти в період дії правового режиму воєнного стану»	3.3	2022	15 год/0,5 кредиту
4.	«Педагогічна підтримка дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної групи ЗДО»	3.4	2022	15 год/0,5 кредиту
5.	«Ефективні практики формування соціально-громадянської компетентності дошкільників»	3.5	2022	15 год/0,5 кредиту
6.	«Моя країна — Україна: національно-патріотичне виховання дошкільників»	3.6	2022	15 год/0,5 кредиту
7.	«Використання мистецтва для творчого розвитку особистості дитини дошкільного віку»	3.7	2022	15 год/0,5 кредиту
8.	«Педагогічне партнерство в закладі дошкільної освіти в умовах дистанційного освітнього процесу»	3.8	2022	15 год/0,5 кредиту
9.	«Безпечне та здорове освітнє середовище для дошкільників в умовах дистанційного освітнього процесу: організаційно-методичний супровід»	3.9	2022	15 год/0,5 кредиту
10.	«Як реалізувати освітній напрям «Мовлення дитини» в умовах дистанційного освітнього процесу»	3.10	2022	15 год/0,5 кредиту
11.	«Стратегії підтримки участі та діяльності здобувачів дошкільної освіти з особливими освітніми потребами»	3.11	2023	15 год/0,5 кредиту

IV Пролонговані методичні заходи (за окремим планом)				
1.	Воркшоп за темою «Забезпечення розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Нової української школи в сучасних умовах»	4.2	2023	

Очікувані результати за комплексною програмою

Набуття нових ключових та професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

За підсумками успішного навчання за кожним компонентом комплексної програми видаються відповідні документи:

- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою відповідних курсів (30 год/1 кредит ЄКТС);
- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою фахових спецкурсів (30 год/1 кредит ЄКТС);
- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою фахових спецкурсів (60 год/2 кредит ЄКТС);
- *сертифікат* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою тематичних спецкурсів (15 год/0,5 кредиту ЄКТС);
- *сертифікат* за участь у пролонгованих методичних заходах (різна кількість годин).